

França i la cultura científica com a política pública

Publicat per [Interacció](#) [1] el 02/10/2017 - 10:03 | Última modificació: 09/06/2026 - 09:20

La cultura científica acostuma a aparèixer en els debats culturals vinculada a la divulgació, l'educació o la transferència de coneixement. El model francès de cultura científica, tècnica i industrial (CSTI) proposa una mirada més àmplia. La ciència no hi és concebuda únicament com un conjunt de coneixements que cal transmetre, sinó com una dimensió de la vida cultural que requereix institucions, equipaments, professionals, polítiques públiques i espais de participació ciutadana.

El número 132 de la revista *Culture et Recherche*, editada pel Ministeri de Cultura francès sota el títol *Sciences et techniques, une culture à partager*, ofereix una panoràmica d'aquest model construït al llarg de més de tres dècades. Lluny de limitar-se a presentar experiències de divulgació científica, la publicació permet observar com França ha anat configurant una veritable política cultural de la ciència.

Un dels aspectes més rellevants del monogràfic és que situa la cultura científica en el terreny de la democràcia. Diversos autors plantegen que la relació entre ciència i societat no depèn només de la qualitat de la recerca o de la capacitat de generar innovació, sinó també de la possibilitat que la ciutadania disposi d'eines per comprendre, discutir i interpretar els coneixements científics que condicionen la vida col·lectiva. En aquest sentit, iniciatives com l'[Institut des Hautes Études pour la Science et la Technologie](#) [2] (IHEST) són presentades com a espais orientats a reforçar la capacitat crítica davant la desinformació i les estratègies de manipulació.

El document també aborda una qüestió clau: les dificultats de democratitzar l'accés al coneixement científic. La pregunta que travessa bona part de les contribucions és com fer arribar la ciència a una societat cada vegada més complexa sense reduir-la a un simple exercici de comunicació. Aquesta preocupació connecta amb altres debats presents en les polítiques culturals actuals, com ara la mediació, la participació o el desenvolupament de públics.

La publicació incorpora igualment una mirada crítica sobre les desigualtats existents dins el mateix sistema científic. Entre els exemples destacats apareix la invisibilització de les dones en els relats científics, tant a través dels llenguatges utilitzats com de la seva escassa presència en materials educatius i espais de representació pública de la ciència.

Una part important del monogràfic està dedicada als equipaments i a les institucions que fan possible aquesta política cultural de la ciència. Centres de cultura científica, museus, observatoris, espais de mediació i iniciatives territorials conformen una xarxa extensa distribuïda per tot el territori francès. Experiències com l'OCIM, l'Espace Mendès France de Poitiers o els diferents CCSTI mostren que la cultura científica es construeix tant a través de Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC). Diputació de Barcelona. Montalegre, 7. Pati Manning. 08001 Barcelona. Tel. 934 022 565

grans institucions nacionals com d'infraestructures de proximitat capaces d'adaptar-se als contextos locals i a les necessitats dels seus públics.

El monogràfic també reflecteix els canvis derivats de la digitalització. Fab Labs, plataformes col·laboratives i nous dispositius de mediació apareixen com a espais on la producció de coneixement esdevé més oberta i participativa. La qüestió no és només incorporar tecnologia, sinó explorar noves formes de relació entre experts, institucions i ciutadania.

Particularment suggerent és el paper que el document atribueix a les biblioteques i a la relació entre arts i ciències. D'una banda, es defensa la necessitat d'enfortir la presència de la cultura científica dins les biblioteques i de reforçar les competències dels seus professionals en aquest àmbit. De l'altra, es planteja que les arts poden esdevenir una via privilegiada per ampliar la capacitat de la ciència d'interpel·lar nous públics, mentre que la ciència aporta a les pràctiques artístiques nous llenguatges, preguntes i formes d'experimentació.

Llegit avui, aquest número de *Culture et Recherche* és especialment valuós perquè mostra que la connexió entre ciència i cultura no depèn només de projectes puntuals ni de col·laboracions excepcionals. Requereix infraestructures, polítiques públiques sostingudes i una concepció de la cultura científica com un bé comú. Una idea especialment pertinent per a [Interacció 2017](#) [3], que planteja precisament la necessitat de restablir els vincles entre dos àmbits que massa sovint han evolucionat de manera separada.

Referència

Brandt-Grau, A., Claerr, T., i Smith, P. (Eds.). (2015). *Sciences et techniques, une culture à partager (Culture et Recherche, 132)*. Ministère de la Culture et de la Communication.

[Text complet \(pdf\)](#) [4]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: ciència i cultura

Etiquetes: educació i cultura

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: innovació cultural

- [5]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/franca-cultura-cientifica>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.ihest.fr/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/categories-dapunts/activitats-interaccio/interaccio-jornades/interaccio-2017>

[4] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/culture-et-recherche-132.pdf>

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/7084>